



סופת אביב - קבלה או מרד

באביב | מיכה שטרית

נעבר את החורף ואחר כך נראה
באביב, באביב
בינתיים שב תחת עץ הקלמנטינות
זה עונתי, עונתי

קבל את הדין זה נופל מלמעלה
תחשב שזה גשם, תחשב שזה חורף
ואחר כך נראה
נעבר את החורף ואחר כך נראה
באביב, באביב, באביב

באביב אני אלבש חלצה לבנה
ואחצה את הרחוב כמו מלך
באביב בחלצה לבנה כמו מלך, כמו מלך
נעבר את החורף ואחר כך נראה
באביב, באביב

אל תשמע בני | דוד שמעוני

אל תשמע, בני, למוסר אב
ולתורת אם אל און תט,
כי מוסר אב הוא: "קו לקו..."
ותורת אם: "לאט, לאט..."
סופת-אביב דוברת כן:
"הקשיבה, איש, לשיר הבן!"

לשיר הבן ולשיר הנין,
הבא מבעד ערפל עב...
ודרס לך שביל, וסורה מן
הדרך, הלך בה האב,
כי למה תחטא אל הדור,
דור עתיד רחוק מוצף-אור?"



אוזן תט - הקשב
קו לקו - נוקשה, ידוע מראש
דוברת - אומרת





סופת אביב - התחדשות ושינוי

לימדו את המקור הבא בעזרת השאלות הנלוות.
לאחר הקריאה, כתבו בשורת הכותרת הריקה מה היא השאלה המרכזית שבה עוסק המקור.

?

באביב עוד לא היה די מזון לחג, כי התבואה החדשה עוד לא נקצרה; מן התבואה הישנה נשאר מעט, ולפעמים לא נשאר כלום... כדי לקיים חג, יש צורך במזון רב ובממון רב, ובאביב עוד לא היו כאלו.

זאת ועוד: אבות אבותינו החקלאים ספרו את ימי האביב בחרדה גדולה, מיום ליום, ועד קציר החיטים לא יכלו לנוח ולשקוט. כל עמלם, עם כל שפע הברכה מיורה ועד מלקוש, היו נתונים על כפות המאזנים של משפט האלוהים על התבואה. די היה ביום אחד של רוח שרב קשה כדי לשדוף [לייבש] שדה שלם, וגשם פתאומי וכבד בהישבר שרב עלול להכות לארץ גם את פריחת הזיתים... החקלאי ספר בחרדה טבעית את ימי 'החמישים' ['חמסין'] מיום ליום, גם בלי שום צו הלכתי, מפני שהיה מתוח ודאוג מאוד לעבור את התקופה הקשה של תבואה משתבלת [מצמיחה שיבולים] במזג אוויר הפכפך ולהגיע אל הקציר הגדול, קציר החיטים, במצב טוב - רק אז יוכל לחגוג.

... לכן ברור, שחג טבעי-חקלאי אינו יכול להתקיים בארץ ישראל באביב, אלא רק בקציר ובאסיף. זוהי בדיוק התמונה המתקבלת מחגי התורה: חג המצות, שהוא חג זיכרון היסטורי, חל "למועד חדש האביב", ולצדו עומדים שני חגים טבעיים-חקלאיים: חג הקציר [הביכורים] וחג האסיף, שאליו מתחבר חג הסוכות כחג זיכרון היסטורי.

יואל בן-נון, זכור ושמור - טבע והיסטוריה נפגשים בשבת ובלוח החגים, עמ' 109-111



הרב ד"ר יואל בן-נון

יליד 1946. רב ציוני-דתי, ממייסדי ישיבת הר עציון, דוקטור למחשבת ישראל ומרצה לתנ"ך.

- מהו המאפיין הבולט של האביב לפי יואל בן-נון?
- מדוע אין 'חג אביב' לפי המאמר? מה דעתכם/ן?
- איזה משני השירים משקף יותר את העמדה המשתקפת מדברי בן-נון?

שאלות לדיון

ההגדות הקיבוציות, שנוצרו בקהילות חלוציות של חקלאים/ות, נפתחות בציון נרחב וחגיגי של האביב בשירה, בפסוקים ובקטעי קריאה. שערך מה היו אומרים יוצרי ההגדה על העמדה של הרב יואל בן-נון?